

## Wprowadzenie

---

Przedmiotowa publikacja jest zestawieniem referatów wygłoszonych na konferencji zatytułowanej „Karne aspekty spowodowania uszczerbku na zdrowiu w prawie polskim, niemieckim i austriackim”, która odbyła się w dniach 10 i 11 stycznia 2013 roku w Poznaniu. Uczestniczyli w niej przedstawiciele organizatora – Zakładu Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, przedstawiciele Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą oraz inni zaproszeni goście. Celem konferencji było zaprezentowanie wyników badań prowadzonych przez pracowników naukowych ze wskazanych wyżej ośrodków akademickich, odnoszących się do szeroko rozumianej problematyki karnoprawnych aspektów uszczerbku na zdrowiu. Międzynarodowy charakter konferencji pozwolił na dostrzeżenie i uwzględnienie w szerokim zakresie, zwłaszcza podczas dyskusji po wygłoszeniu referatów, aspektów prawnoporównawczych – zarówno w zakresie problemów uregulowanych w ustawodawstwie polskim, niemieckim i austriackim, jak i w odniesieniu do kwestii, które nie znalazły jeszcze wyraźnej ustawowej podstawy, ale są podstawą ożywionych dyskusji angażujących doktrynę, jak i tych mających odbicie w orzecznictwie sądowym. Podczas prowadzonych badań okazało się, że niekiedy dopiero zestawienie rozwiązań stosowanych w różnych porządkach prawnych pozwala unaocznic niedostrzegane dla osób funkcjonujących na obszarze obowiązywania jednej regulacji prawnej problemy i niespójności, ale także możliwości konstruktywnych rozwiązań stosowanych już w innych porządkach prawnych.

Nawiązując do wyników badań referentów, stwierdzono, że choć karalność powodowania uszczerbku na zdrowiu jest jednym z najstarszych obszarów zainteresowania prawa karnego, który można zaliczyć nawet do rdzenia tego prawa, to jednak rozwiązania stosowane w porządkach prawnych różnych państw, nawet tych sąsiadujących, wykazują zaskakujące rozbieżności. Analizę porównawczą w tym zakresie podjęła prof. dr hab. Gudrun Hochmayr (EUV) oraz dr Dela-Madeleine Halecker (EUV), formułując uwagi krytyczne i propozycje zmian uwzględniające wybrane ze stwierdzonych różnic w zakresie kryminalizacji ingerencji w zdrowie jednostki w prawie polskim, niemieckim i austriackim.

Istotną przyczyną dyskusji były także różne doświadczenia z zakresu praktycznego stosowania takich instytucji karnoprawnych, jak zgoda na zabieg lekarski czy możliwość stosowania środków zabezpieczających w związku ze spowodowaniem uszczerbku na zdrowiu. Problemy te zostały poruszone w referatach: prof. dr. hab. Jana C. Joerdena (EUV), mgr. Johannes Bohmanna (EUV), dr. Stefana Seiterle (EUV) i dr Joanny Długosz (UAM i EUV). Referenci zwrócili również uwagę na praktyczne problemy ustalania treści strony podmiotowej w zakresie powodowania uszczerbku na zdrowiu przy badaniu nastawienia sprawcy, który spowodował ten uszczerbek, jak i możliwości przewidzenia przez niego skutków swojego zachowania. Problematyka została rozwinięta w referacie mgr. Michała Gałęskiego (UAM) i mgr Magdaleny Kowalewskiej (UAM) oraz w opracowaniu mgr. Marcina Byczyka (UAM).

Autorzy referatów prowadzili badania nad uszczerbkiem na zdrowiu także przez pryzmat takich typów czynów zabronionych, które nie realizowały się w samym spowodowaniu uszczerbku na zdrowiu, lecz uwzględniały szerszy kontekst okoliczności, w których do takiego uszczerbku doszło. Dzięki takiemu podejściu do omawianych zagadnień analizę można było wzbogacić o ciekawą perspektywę spojrzenia na uszczerbek na zdrowiu przez pryzmat wypadku w komunikacji czy zachowań wymierzonych w ochronę zdrowia dziecka poczętego. Wskazane ciekawe ujęcie pojawiło się

w referatach mgr Olgi Łączkowskiej (UAM) i mgr. Macieja Szczepańskiego (UAM).

Mamy nadzieję, że lektura tej książki odda ducha niezwykle ciekawej konferencji, na której przedstawiciele różnych ośrodków akademickich, bez barier zrozumienia, jakie mogłyby tworzyć różnice językowe czy rozbieżności wynikające z zastosowania w różnych krajach odmiennych rozwiązań prawnych, prowadzili ożywioną dyskusję, wskazując na praktyczne problemy wynikające z karnoprawnych regulacji w różnych krajach i ich możliwe rozwiązania. Część poczynionych uwag została uwzględniona w referatach, które uzupełniono przed ich złożeniem do publikacji.

Nie byłoby jednak możliwe podzielenie się przedstawionymi na konferencji wynikami badań, w postaci ich publikacji, gdyby nie pomoc prof. dr. hab. Jana C. Joerdena z Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, który wsparł finansowo przedmiotową publikację, oraz grona tłumaczy niemieckich referatów (wymienionych pod tekstem poszczególnych autorów), którzy poświęcili swój czas, aby możliwe było upowszechnienie wyników badań w języku polskim. Osobom tym serdecznie dziękujemy.

Poznań–Frankfurt nad Odrą, 5.10.2013 r.

*dr Elżbieta Hryniewicz*  
*prof. EUV dr hab. Maciej Małolepszy*